

ਮਰੀਜ਼ ਲਈ: ਮਾਇਟੋਮਾਇਸਿਨ ਦਾ ਟੀਕਾ
 ਹੋਰ ਨਾਂ: ਮਾਇਟੋਮਾਇਸਿਨ ਸੀ, ਮਿਊਟਾਮਾਇਸਿਨ
For the Patient: Mitomycin Injection
 Other names: Mitomycin C, MUTAMYCIN®

- **Mitomycin** (ਮਾਇਟੋਮਾਇਸਿਨ) ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਲਕੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਤਰਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਟੀਕਾ ਨਾੜੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Mitomycin (mye toe mye' sin) is a drug that is used to treat many types of cancer. It is a clear light blue liquid that is injected into a vein.
- ਹਰੇਕ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ** ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰਨਾ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

A **blood test** may be taken before each treatment. The dose and timing of your chemotherapy may be changed based on the test results and/or other side effects.
- ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ mitomycin ਨੂੰ **ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ** ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ।

Other drugs may **interact** with mitomycin. Check with your doctor or pharmacist before you start or stop taking any other drugs.
- **ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦਾ** (ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ) mitomycin ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

The **drinking of alcohol** (in small amounts) does not appear to affect the safety or usefulness of mitomycin.
- Mitomycin ਵੀਰਜ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। Mitomycin ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ **ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ** ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਰਬੋਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਥਣ ਗਰਭ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦੱਸੋ। ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁੱਧ ਨਾ ਚੁੰਘਾਓ।

Mitomycin may damage sperm and may harm the baby if used during pregnancy. It is best to use **birth control** while being treated with mitomycin. Tell your doctor right away if you or your partner becomes pregnant. Do not breast feed during treatment.
- ਡਾਕਟਰਾਂ, ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ਦੱਸੋ** ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ mitomycin ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Tell doctors, dentists, and other health professionals that you are being treated with mitomycin before you receive any treatment from them.

ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਉਸੇ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

Side effects are listed in the following table in the order in which they may occur. Tips to help manage the side effects are included.

ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS	ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT
<p>ਜੇ Mitomycin ਚਮੜੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜਲਨ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। Mitomycin burns if it leaks under the skin.</p>	<p>ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਲਨ, ਡੰਗ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ। Tell your nurse or doctor immediately if you feel burning, stinging, or any other change while the drug is being given.</p>
<p>ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸੂਈ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਰਦ ਜਾਂ ਸਪਰਸ਼ ਕਾਰਣ ਬੇਅਰਾਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Pain or tenderness may occur where the needle was placed.</p>	<p>ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ 15-20 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਠੰਢੀ ਪੱਟੀ ਕਰੋ ਜਾਂ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬਾਓ। Apply cool compresses or soak in cool water for 15-20 minutes several times a day.</p>
<p>ਕਦੇ-ਕਦੇ mitomycin ਰਾਹੀਂ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੁਖਾਰ 24 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। Fever may sometimes occur shortly after treatment with mitomycin. Fever should last no longer than 24 hours.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਹਰ 4-6 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ acetaminophen (e.g., TYLENOL®) (ਅਸੀਟਾਮਿਨਾਫਿਨ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਾਈਲਾਨੋਲ) ਲਓ, ਪਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 4 ਗ੍ਰਾਮ (4000 ਮੈਗ.ਜੀ.) ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ। Take acetaminophen (e.g., TYLENOL®) every 4-6 hours, to a maximum of 4 g (4000 mg) per day. • ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮੇਂ ਪਾ ਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਬੁਖਾਰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ। Fever which occurs more than a few days after treatment may be a sign of an infection. Report this to your doctor immediately.

<p style="text-align: center;">ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲਟੀਆਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ 48-72 ਘੰਟਿਆਂ ਤਕ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਅ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।</p> <p>Nausea and vomiting may occur after your treatment and may last for 48-72 hours. Most people have little or no nausea.</p>	<p>ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।</p> <p>You may be given a prescription for anti-nausea drug(s) to take before your chemotherapy treatment and/or at home. It is easier to prevent nausea than treat it once it has occurred, so follow directions closely.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਰੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਓ। Drink plenty of fluids. • ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਰਹੋ। Eat and drink often in small amounts. • <i>Food Choices to Help Control Nausea</i> (ਫੂਡ ਚੋਇਸਿਜ਼ ਟੂ ਹੈਲਪ ਕੰਟਰੋਲ ਨੌਜ਼ੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਅਜ਼ਮਾਓ।* <p>Try the ideas in <i>Food Choices to Help Control Nausea</i>.*</p>
<p>ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ 2 ਤੋਂ 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲ ਘੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਖਰੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ 8 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖੂਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ (ਰੋਗਾਣੂਆਂ) ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੈੱਲ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਣ, ਉਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।</p> <p>Your white blood cells may decrease 2 to 4 weeks after your treatment. They usually return to normal 8 weeks after your last treatment. White blood cells protect your body by fighting bacteria (germs) that cause infection. When they are low, you are at greater risk of having an infection.</p>	<p>ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ:</p> <p>To help prevent infection:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧੋਵੋ। Wash your hands often and always after using the bathroom. • ਭੀੜ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ। Avoid crowds and people who are sick. • ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੁਖਾਰ (ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਨਾਲ 100°F ਜਾਂ 38°C ਤੋਂ ਵੱਧ), ਠੰਢ ਲੱਗਣ, ਖੰਘ, ਜਾਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜਲਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਲ ਕਰੋ। Call your doctor immediately at the first sign of an infection such as fever (over 100°F or 38°C by an oral thermometer), chills, cough, or burning when you pass urine.

<p style="text-align: center;">ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ 2-4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਪਲੇਟਲੈਟ (ਰੰਗਹੀਣ ਰਕਤਾਣੂ) ਘੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਖਰੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ 8 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਰਣ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਪਲੇਟਲੈਟ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਗੜਾਂ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੀ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।</p> <p>Your platelets may decrease 2 to 4 weeks after your treatment. They usually return to normal 8 weeks after your last treatment. Platelets help to make your blood clot when you hurt yourself. You may bruise or bleed more easily than usual.</p>	<p>ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ:</p> <p>To help prevent bleeding problems:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰਗੜਾਂ ਜਾਂ ਕੱਟ ਨਾ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਲਨ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਨਾ ਹੋਣ। Try not to bruise, cut, or burn yourself. • ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੁਣਕ ਕੇ ਨੱਕ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਉਂਗਲੀ ਨਾ ਪਾਓ। Clean your nose by blowing gently. Do not pick your nose. • ਕਬਜ਼ ਤੋਂ ਬਚੋ। Avoid constipation. • ਨਰਮ ਟੁੱਥ-ਬਰੁਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ 'ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬੁਰਸ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖੂਨ ਵਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਵੱਛਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੋ। Brush your teeth gently with a soft toothbrush as your gums may bleed more easily. Maintain good oral hygiene. <p>ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ASA (ਮਿਸਾਲ ਲਈ ASPIRIN® (ਐਸਪੀਰੀਨ)) ਜਾਂ ibuprofen (ਇਬੂਪ੍ਰੋਫੇਨ) (ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ADVIL® - ਐਡਵਿਲ) ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।</p> <p>Some medications such as ASA (e.g., ASPIRIN®) or ibuprofen (e.g., ADVIL®) may increase your risk of bleeding.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਹੋਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣੀ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੋ (ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਲਈ ASA)। Do not stop taking any medication that has been prescribed by your doctor (e.g., ASA for your heart). • ਮਾਮੂਲੀ ਦਰਦ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਐਸੀਟਾਮੀਨਾਫੇਨ (ਮਿਸਾਲ ਲਈ TYLENOL® - ਟਾਈਲੇਨੋਲ) ਲੈ ਕੇ ਦੇਖੋ, ਪਰ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ibuprofen (ਇਬੂਪ੍ਰੋਫੇਨ) ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। For minor pain, try acetaminophen (e.g., TYLENOL®) first, but occasional use of ibuprofen may be acceptable.

<p style="text-align: center;">ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਛਾਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੂੰਹ ਵਿੱਚਲੇ ਛਾਲੇ ਜੀਭ 'ਤੇ, ਮੂੰਹ ਦੇ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੂੰਹ ਦੇ ਛਾਲੇ ਜਾਂ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵਗਨ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Sore mouth may occur a few days after treatment. Mouth sores can occur on the tongue, the sides of the mouth, or in the throat. Mouth sores or bleeding gums can lead to an infection.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੌਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਰਮ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਆਵੇ ਤਾਂ ਬੁਰਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਗੌਜ਼ (ਜਾਲੀਦਾਰ ਕਪੜਾ) ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ। ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਪੇਸਟ ਦੀ ਥਾਂ ਬੇਕਿੰਗ ਸੋਡਾ ਵਰਤੋ। Brush your teeth gently after eating and at bedtime with a very soft toothbrush. If your gums bleed, use gauze instead of a brush. Use baking soda instead of toothpaste. • 1 ਕੱਪ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ½ ਛੋਟਾ ਚਮਚਾ ਬੇਕਿੰਗ ਸੋਡਾ ਜਾਂ ਨਮਕ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਾਊਥਵਾਸ਼ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਗਰਾਰੇ ਕਰੋ। Make a mouthwash with ½ teaspoon baking soda or salt in 1 cup warm water and rinse several times a day. • <i>Food Ideas to Help with Sore Mouth during Chemotherapy (ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੌਰਾਨ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਛਾਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮਦਦ ਲਈ ਮਸ਼ਵਰੇ)*</i> ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਸੁਝਾਅ ਅਜ਼ਮਾਓ। Try the ideas in <i>Food Ideas for a Sore Mouth during Chemotherapy.*</i>
<p>ਨਹੁੰਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਉੱਪਰ ਲੀਕਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣੀਆਂ। Nail changes such as change in colour or the appearance of bands may sometimes occur.</p>	<p>ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ mitomycin ਲੈਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਉਗੇ ਉਦੋਂ ਇਹ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। This will return to normal when you stop taking mitomycin.</p>
<p>ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Tiredness and lack of energy may sometimes occur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਾਰ ਨਾ ਚਲਾਓ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ। Do not drive a car or operate machinery if you are feeling tired. • <i>Your Bank to Energy Savings: How People with Cancer Can Handle Fatigue (ਯੂਅਰ ਬੈਂਕ ਟੂ ਐਨਰਜੀ ਸੇਵਿੰਗਜ਼: ਹਾਓ ਪੀਪਲ ਵਿਦ ਕੈਂਸਰ ਕੈਨ ਹੈਂਡਲ ਫਟੀਗ)</i> ਵਿੱਚਲੇ ਸੁਝਾਅ ਅਜ਼ਮਾਓ।* Try the ideas in <i>Your Bank to Energy Savings: How People with Cancer Can Handle Fatigue.*</i>
<p>ਕਈ ਵਾਰੀ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Loss of appetite may sometimes occur.</p>	<p><i>Food Ideas to Help with Decreased Appetite (ਫੂਡ ਆਈਡੀਆਜ਼ ਟੂ ਹੈਲਪ ਵਿਦ ਡੀਕ੍ਰੀਸਡ ਐਪੀਟਾਈਟ)</i>* ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਅਜ਼ਮਾਓ। Try the ideas in <i>Food Ideas to Help with Decreased Appetite.*</i></p>
<p>ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਹ ਉੱਖੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Cough and/or shortness of breath may rarely occur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਣ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। Bring this to the attention of your doctor immediately as these may be early signs of toxicity to your lungs.

ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS	ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT
<p>Mitomycin ਨਾਲ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਝੜਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ mitomycin ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਰੰਗ ਅਤੇ ਬਣਾਵਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।</p> <p>Hair loss is rare with mitomycin. If you lose hair, it will grow back once you stop treatment with mitomycin. Colour and texture may change.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਕੋਮਲ ਸ਼ੈਂਪੂ ਅਤੇ ਨਰਮ ਬੁਰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। Use a gentle shampoo and soft brush. • ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਪ੍ਰੇ, ਬਲੀਚਿਜ਼, ਵਾਲ ਰੰਗਣ ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੰਡਲਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। Care should be taken with use of hair spray, bleaches, dyes, and perms.

* ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਾਪੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨਰਸ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ।

*Please ask your chemotherapy nurse or pharmacist for a copy.

ਜੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਐਮਰਜੰਸੀ ਮਦਦ ਲਓ:

SEE YOUR DOCTOR OR GET EMERGENCY HELP IMMEDIATELY IF YOU HAVE:

- **ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੁਖਾਰ (ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਰਾਹੀਂ 100°F ਜਾਂ 38°C ਤੋਂ ਵੱਧ), ਕਾਂਬੇ ਵਾਲੀ ਠੰਢ; ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਤੀਬਰ ਦਰਦ, ਬਲਗਮ ਵਾਲੀ ਖੰਘ (ਗਾੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਥੁੱਕ ਨਾਲ ਖਾਂਸੀ ਕਰਨਾ), ਗੰਧਲਾ ਜਾਂ ਬਦਬੂਦਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ, ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ, ਨਾਜ਼ੁਕ, ਜਾਂ ਸੁੱਜੇ ਹੋਏ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਜਾਂ ਫੋੜੇ।
Signs of an **infection** such as fever (over 100°F or 38°C by an oral thermometer), shaking chills; severe sore throat, productive cough (coughing up thick or green sputum); cloudy or foul smelling urine; painful, tender, or swollen red skin wounds or sores.
- **ਖੂਨ ਵਗਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਲੱਛਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਲਤਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਟੱਟੀਆਂ; ਪਿਸ਼ਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ; ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਸੂਈ ਦੇ ਨੋਕ ਵਰਗੇ ਲਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ; ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਗੜਾਂ ਲੱਗਣੀਆਂ।
Signs of **bleeding problems** such as black, tarry stools; blood in urine; pinpoint red spots on skin; extensive bruising.
- **ਖੰਘ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਨਾ।**
Cough and/or shortness of breath.
- **ਦਿਲ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਨਾ ਜਾਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਪੈਰਾਂ ਜਾਂ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸੋਜਸ਼ ਹੋ ਜਾਣੀ।
Signs of **heart problems** such as shortness of breath or difficulty breathing, swelling of feet or lower legs.

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ (ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ):

SEE YOUR DOCTOR AS SOON AS POSSIBLE (DURING OFFICE HOURS) IF YOU HAVE:

- **ਅਨੀਮੀਆ (ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ)** ਦੇ ਲੱਛਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਧਾਰਣ ਥਕਾਵਟ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ।
Signs of **anemia** such as unusual tiredness or weakness.
- **ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਲੱਛਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੱਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਦਰਦ, ਪੈਰਾਂ ਜਾਂ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਸੋਜਸ਼।
Signs of **kidney problems** such as lower back or side pain, swelling of feet or lower legs.
- **ਮਸਾਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਦਰਦਨਾਕ ਜਲਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਵਿੱਡ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਹੋਣੀ।
Signs of **bladder problems** such as changes in urination, painful burning sensation, presence of blood, or abdominal pain.
- **ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਸ ਲੱਗਣੀ ਜਾਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।**
Excessive thirst or increased quantity or frequency of urination.

ਜੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਓ:

CHECK WITH YOUR DOCTOR IF ANY OF THE FOLLOWING CONTINUE OR BOTHER YOU:

- ਬੇਕਾਬੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਉਲਟੀ ਆਉਣੀ।
Uncontrolled nausea or vomiting.
- ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਗੜਾਂ ਲੱਗਣੀਆਂ ਜਾਂ ਖੂਨ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਵਹਾਅ।
Easy bruising or minor bleeding.
- ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੂਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਉੱਥੇ ਲਾਲੀ, ਸੋਜਸ਼, ਦਰਦ ਜਾਂ ਛਾਲੇ।
Redness, swelling, pain, or sores where the needle was placed.
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ, ਜੀਭ, ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਲੀ, ਸੋਜਸ਼, ਦਰਦ ਜਾਂ ਛਾਲੇ।
Redness, swelling, pain, or sores on your lips, tongue, mouth, or throat.
- ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਧੱਫੜ ਜਾਂ ਖਾਜ।
Skin rash or itching.

**ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ
REPORT ADDITIONAL PROBLEMS TO YOUR DOCTOR**
